

Hoogheemraadschap van

Rijnland

Leven met water

Een handreiking voor de
verkiezingsprogramma's
voor de gemeenteraad

Samen met u en andere partners streeft Rijnland
naar een klimaatbestendige leefomgeving,
waarin we ook in de toekomst nog veilig en
gezonder kunnen wonen, werken en genieten.

Water
en Bodem
Sturend

Gemeente en waterschap: samen sterk!

Als gemeente werkt u volop aan een toekomstbestendige leefomgeving voor inwoners en ondernemers. Uw gemeente staat voor pittige opgaven en ruimtelijke keuzes rondom woningbouw, energie, landbouwtransitie, economie, mobiliteit, bereikbaarheid en de kwaliteit van de leefomgeving. Het is belangrijk dat hierbij ook rekening wordt gehouden met de effecten van klimaatverandering. Dus woningen bouwen op verstandige locaties waar het ook over 100 jaar nog prettig wonen en goed ondernemen is. Zoveel mogelijk natuurlijke oplossingen in de ruimtelijke inrichting, waarbij er ruimte is voor water. En dat in een gebied dat voor 90% onder zeeniveau ligt en beschermd wordt door dijken.

Maar ook werken we graag samen met de gemeenten voor het afkoppelen van hemelwater, zodat zuiveringen efficiënter kunnen werken. Daarnaast ziet Rijnland kansen in samenwerking voor rioolwater, om samen met gemeenten riooloverstorten en ongerioleerde lozingen aan te pakken.

Klimaatbestendig bouwen. Het moet en het kan!

Samen staan we als overheden voor de ruimtelijke en maatschappelijke uitdaging. Daarom vinden we het ook belangrijk dat we al in de eerste fase van ruimtelijke visie- en planvorming met uw gemeente aan tafel zitten. Rijnland kan vroegtijdig adviseren bij locatiekeuzes en klimaatbestendige inrichting.

We hebben negen concrete aanbevelingen voor de thema's wateroverlast, overstromingen, droogte, hitte, en natuurinclusief bouwen. U kunt er mee aan de slag!

Ruimte voor een waterrobuuste inrichting

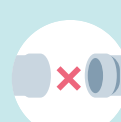
Houd bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening met gebiedskenmerken en klimaatverandering, vooral voor vitale en kwetsbare functies. Vermijd nieuwbouw in kleine diepe polders en op veenbodems vanwege hoge beheer- en onderhoudskosten.

Zorg voor voldoende waterberging en opvangcapaciteit om schade bij hevige neerslag te voorkomen. Richt de openbare ruimte in met natuurlijk groen en slimme maatregelen zoals waterbergende straten en waterbuffers. Stimuleer ook private maatregelen zoals groenblauwe daken, regentonnen en tegels uit tuinen.

Reserveer vijf tot tien procent van diepe polders voor waterberging, bij voorkeur in de diepste delen. Hier is geen nieuwe bebouwing toegestaan, tenzij het niet ten koste gaat van het waterbergend vermogen. Bijvoorbeeld voor hergebruik tijdens droogte.

Droogtebestendige inrichting

Stem de inrichting van het plangebied af op verwachte grondwaterstanden en beschikbaarheid van zoetwater tijdens droogte. Voorkom schade aan bebouwing, wegen, groen en vitale functies bij langdurige droogte.

Zorg ervoor dat de bebouwde omgeving tijdens hitte een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving blijft, met voldoende schaduw en koele plekken op loopafstand. Minimaal de helft van alle oppervlakken moet warmtewerend of verkoelend zijn om opwarming in stedelijk gebied te verminderen.

Schoon, gezond en natuurlijke inrichting

Geef bij de versterking van biodiversiteit de voorkeur aan ecologische, natuurlijke en klimaatadaptieve maatregelen boven technische oplossingen. Bij nieuwe plannen en wijk reconstructies is er een unieke kans om voldoende groen te realiseren (streefbeeld 30%), een blauwgroen netwerk te realiseren en de natuurgebieden te verbinden.

De Kader Richtlijn Water vraagt óók van de gemeenten om maatregelen te nemen die zorgen voor schoon water. Schoon en leefbaar water vormt een grote kwaliteit in de leefomgeving in samenhang met groen.

Bodemdaling afremmen

Om bodemdaling te remmen en de uitstoot van broeikasgassen te reduceren wordt de grondwaterstand in veenweidegebieden in de toekomst verhoogd. Dit kan gevolgen hebben voor het huidige landgebruik en daarmee aanleiding zijn voor het toekennen van nieuwe functies. Ook bij ontwerp, inrichting en aanleg van nieuwbouwlocaties moet rekening worden gehouden met bodemdaling en kosten voor beheer en onderhoud op de lange termijn. Drijvende woningen kunnen daarbij een oplossing zijn. Voor bestaand stedelijk gebied is het van belang om funderingsrisico's in beeld te brengen en om samen met mede-overheden en bewoners te kijken naar hoe funderingsschade voorkomen of uitgesteld kan worden.

Benut de mogelijkheden van aquathermie (warmte en koude uit oppervlaktewater, afvalwater en drinkwater) bij de overstap naar duurzame warmtebronnen.

Aquathermie kan voorzien in bijna 60% van de warmte- en koudevraag in Nederland.

Kijk ook op
rijnland.net

Contact

Mocht uw partij nadere informatie nodig hebben om water een passende plek te geven in uw verkiezingsprogramma, dan zijn wij graag bereid u verder te informeren. Neem contact op met bestuur@rijnland.net o.v.v. gemeenteraadsverkiezingen of met uw partijgenoot in ons **algemeen bestuur**.

Wij wensen u veel succes met uw campagne!